

Nazım Hikmet Ve Futbol

– Atilla Aktin · 20 Mart 2011

Nâzım Hikmet ve Futbol Türk edebiyatının en önemli şairi olan Nâzım Hikmet 20 Kasım 1901'de Selanik'te doğdu. Ancak ailesi bir yaş büyük gözükmeyen diye Nâzım Hikmet'in doğum tarihini 15 Ocak 1902 olarak nüfusa kaydetmiştir. Büyük Türk şairi Nâzım Hikmet 3 Haziran 1963'de Moskova'da ölmüştür... Şiirleriyle, oyun yazarlığıyla, düz yazılarıyla, edebi kişiliği ve dünya görüşüyle çok tartışılan Nâzım Hikmet'in futbol ve sporla da ilgili bazı yazıları bulunmaktadır. Nâzım Hikmet'in sporla hatta futbola ilgisi çok fazla değildir. Zaten kendisi de bunu yazılarında belirtmiştir. Akşam Gazetesi'nde Orhan Selim kod adıyla 30.01.1935'te yazdığı makalede özetle şunları söylemiştir: "Spor işlerinde yayayımdır. Hele futbol gibi sporlarla uğraşmadım. Spor iyidir, diyorlar, iyi olsun. Sağlam gövdeyi severim. Spor gövdeyi sağlamaştırıyor. Bu da iyi! Delikanlılar spor yapsınlar. Sözüm yok...Ancak... 'Ancak' diyince şu bilmem ne kulübüyle bilmem ne kulübünün son maçlardaki kafa, kol, bacak kırılmasından söz açacağımı sanmayınız. Futbol maçında kafa kol kırılır kırılmaz mı? Bilmem birisi çıkıp, kırılır derse, 'kırılır' derim, kırılmaz derse, 'kırılmaz' derim. Kırılır mı? Kırılmaz mı? Bunu bu işten anlayanlar kestirsin... "... Günlerden bir gün, beni bir futbol maçına getirdiler. İlk gidişim! Orta, karşılıklı on birerden yirmi iki kişi çıktı. Bir de ikide bir düdükle çalan bir adamcağızla elleri bayraklı iki üç kişi daha. "Oyuncular karşılıklı dizildi. Çayırın orta yerine içi hava ile doldurulmuş meşin bir top kondu, Pazarola Hasan Bay'ın kafası büyüklüğünde... Beni maça getiren bildik dedi ki: "Uzun sözün kısası, senin anlayacağın bu topu hangi takım daha çok karşıyakanın iki direği arasından geçirirse, o oyunu kazanmış olur... "Düdüklü adamcağız düdüğünü öttürdü... Koş babam koş! Koş babam koş! İlk önceleri şaşırdım, biraz sonra beni bir gülmedir aldı. Koskoca adamların şu meşin top ile de karşıyakadaki iki direk arasına geçireceğiz diye ha babam koşmaları, birbirlerini itip kakıştırmaları, benim gibi spor işlerinde bilgisiz bir kişiciye gülünç gelmiş ne çıkar? "... Maç bitti. 'Yeşil-turuncular', 'Al-Lacivertliler'i yendi, dediler. Meğerse bunlar, topu ötekilerden iki kat daha çok direklerin arasından geçirmişlermiş. Alkış, alkış, gürültü, patırtı, kalabalığa karışıp stadyumdan dışarı kapağı attım. Atış o atış, bir daha gitmedim maça... "Bundan böyle de gitmeyecek miyim? Gideceğim! Ne vakit? "İç havayla dolu meşin bir topu iki direk arasından geçirmenin derin, yaratıcı, coşturucu ustalığına erebildiğim vakit!" Nâzım Hikmet, bir süre sonra yine bir dostunun dayatmasıyla Fenerbahçe-Galatasaray maçını izlemeye gitmiş. Nâzım Hikmet, Orhan Selim imzasıyla 23.04.1936'daki maçta çok heyecanlanmış ve şöyle yazmıştı: "Herkes istediğini söylüyor. Herkes dilediği gibi bağırıp çağırıyor. Ortalıkta bir söz, bir düşünce hürriyeti alabildiğine... "Bu işin birçok tarafları hoşuma gitmedi, desem yalan söylemiş olurum. Muayyen bir manada, demokrasiyi anlamak isteyenler Taksim Stadyumu'na gitsinler. Ben kendi payıma güzel ve berrak ve heyecanlı bir iki saat geçirdim, orada." Nâzım Hikmet'in yaşadığı dönemlerde özellikle 30'lu yıllarda futbol amatörcü ve forma aşkıyla oynanmış. Takımlar sahada dişe diş mücadele edip, terlerini akıtırken mertçe ve spor ruhuna uygun olarak galip gelmeye çalışmış. Yine o dönemin kulüp başkanları, yöneticileri şimdiki gibi sadece zengin değil hatta birçokları ancak orta gelire sahip, spordan anlayan veya futbolun içinden gelmiş kişilerden oluşmuş. Fenerbahçe'de en uzun dönem kulüp başkanlığı yapmış, Fenerbahçe Stadyumu'na

ismi verilen eski Bakanlarımızdan Şükrü Saraçođlu, yıllar sonra ismine verilen stadyuma gittiğinde bilet almak için sıraya girmiş, ancak onu tanıyan bir spor adamı tarafından kulüp yöneticilerine haber verilerek stadyuma sokulmuştu... Günümüzde bir futbol kulübünün başkanı olmak için, eğitimli, kültürlü, spordan anlamak o kadar önemli değildir. Sadece paranız varsa, ama tabii ki çok paranız varsa, hele bir de bu para kara ise, başkanlık için en ideal adaysınız. Ancak bütün kulüp başkanları böyledir diyemeyiz, ama birçoğunun böyle olduğu rahatlıkla ifade edebiliriz... Dünyada silah harcamaları için dönen para dolar cinsinden 1 trilyon. Futbolda da dönen para ise 750 milyar dolar civarında. Eğer işin içinde para varsa, şike, bahis ve dolayısıyla mafyanın oyunun en önemli aktörü olarak ortaya çıkmaktadır... Sonuçta, kulüp başkanı, yöneticisi, sporcusu, antrenörü, masörü, doktoru ve daha birçokları bu işten dolayı veya dolaysız şekilde maddi bir kazanç elde ederlerken bu işten tek kazanmayan ama kazandıran seyircidir. Yani halktır. Dünyanın en önemli Türk şairlerinden sayılan Nâzım Hikmet, spor için, yine Orhan Selim adıyla yazdığı 14.07.1936'daki Akşam Gazetesi'ndeki makalesinde şunları yazmaktadır: "Spor halkın, halk kulüplerin malı olmalıdır..." Nedret EBCİM